

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Quæ causæ excusare possint à Simonia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

55. Simoniam non committitur dando vel accipiendo temporale pro actibus jurisdictionis laicæ & temporalis, seu politicæ: unde Prælati Ecclesiastici concedens licentiam docendi vel legitimandi ad honores temporales, vel ad successionem in bonis, non est reus simoniæ. Committitur tamen simonia tam dando vel accipiendo temporale pro jurisdictione Ecclesiastica voluntaria vel contentiosa, quam dando vel accipiendo temporale pro actibus jurisdictionis: hinc collige sententiam iudicis Ecclesiastici in causa spirituali, v.g. in causa hæresis, esse materiam simoniæ. *Ibid. §. 17. n. 1. & seq.*

56. Officia, ut Auditorarius Cameræ, &c. non sunt materia simoniæ si per se spectentur, seu potius ratione emolumentorum, quæ talia officia consequuntur. *Ibid. n. 5.*

57. Papa in dispensationibus concedendis aliquid exigere potest his de causis; videlicet ob sustentationem Summi Pontificis, & onus ac laborem officialium; ob commutationem unius operis in aliud; ob pœnam delicti, & ut homines retrahantur ab illis petendis. *Ibid. n. 6.*

58. Advocatus non incurrit simoniæ labem impendendo operam suam in iudiciis; neque similiter Notarius, per se loquendo, accipiens aliquid pro scripturis, seu litteris. *Ibid. n. 7. & 8.*

59. Testis accipiens aliquid pro ferendo testimonio, simoniæ labem non incurrit, secus si accipiat aliquid ut inducat iudicem ad iudicandum vel dispensandum in causa spirituali. *Ibid. num. 10.*

Quinam simoniæ labem committere possint.

60. Omnes cujuscumque conditionis homines possunt esse rei simoniæ juris naturalis divini, etiam Papa: similiter omnes cujuscumque conditionis homines baptizati incurrere possunt simoniam juris Canonici; etiam Papa, nisi prius secum dispenseret in lege; Cardinales quoque, religiosi, Prælati, &c. possunt esse simoniaci: neque tolerantia Pontificis excusat à simonia, nisi talis adsit scientia, tolerantia, & consuetudo, ut iudicio prudentum ea lex sublata censatur. *Ibid. qu. 5. num. 1. & seq.*

Quæ causa excusare possint à simonia.

61. Non committitur simonia dum occasione rei spiritua-

lis accipitur pecunia seu res pretio æstimabilis, non tamquam pretium rei, sed gratis, vel titulo gratitudinis, & non in pretium rei spiritualis. Hinc patet non committi simoniam, quando aliquis gratitudinis gratia dicit conferenti beneficium vel alteri cuius opera usus est in obtinendo beneficio, *omne quæ ego habeo, etiam ipsum beneficium, sunt di. aia tuo obsequio & voluntati, &c. ibid. q. 6 punct. 1. n. 1. & seq.*

62. Obligatio antidotalis, quam quis sperat vel intendit non est materia simoniæ; neque amicitia vel benevolentia quam quis intendit in collatione rei spiritualis, collationem enim beneficii necessario sequitur benevolentia ex natura rei. Unde fit ut simonia non committatur tradendo beneficium seu aliquid spirituale intentione adimplendi suam obligationem, quam quis contraxit ob acceptionem rei temporalis. Item simoniacus non est qui temporale tradit intentione ut sibi aliquid spirituale conferatur titulo gratitudinis, etiam si ab eo cui temporale tradit, petat gratitudinem vel recognitionem suæ obligationis naturalis: non potest tamen obligatio antidotalis in pactum deduci pro re spirituali. *Ibid. nu. 7.*

63. Sustentationis titulus excusare debet à simonia, potest que sustentatio in pactum deduci absque simonia, modo non adsit prohibitio aliunde, vel excessus accipiens enim plus pro sustentatione quam ferat ratio laboris & operis, iniustitiam committit, imò incurrit suspicionem simoniæ, quia tunc presumitur accipere tamquam pretium rei spiritualis. *Ibid. punct. 2. num. 1. & seq.*

64. Committitur simonia accipiendo aliquid pro labore intrinseco actioni spirituali, quia labor iste non distinguitur ab ipsa actione sacra, secus dicendum de labore extrinseco; id est de eo sine quo tale opus fieri potest, consequenter cantus Missæ adjunctus non est materia simoniæ; sicut neque defatigatio & molestia percepta ex magna contentione virium, vocis vel animi, quam obrem concionator non incurrit simoniam suscipiendo aliquid pro magna contentione vocis & animi, aut pro labore & studio. Similiter iter occasione rei spiritualis susceptum non videtur materia simoniæ, sicut neque obligatio manendi in aliquo loco, vel celebrandi tali hora. *Ibid. punct. 3. n. 1. & seq.*

65. Locatio operatum, seu obligatio exercendi spiritualia (non quatenus dicit ordinem ad spiritualia ut sic) videtur pretio æstimabilis, consequenter excusare solet à simonia; cum

hujus

hujusmodi obligatio sit aliquid distinctum ab actione ipsa spirituali *Ibid. n. 9.*

66. Non committitur simonia, per se loquendo, accipiendo aliquid titulo privationis libertatis ad alia opera utilia quæ quis eo tempore præstitisset: potestque haberi ratio lucri cessantis vel damni emergentis, quod quis patitur occasione operis spiritualis peragendi: non debet tamen opus ipsum spirituale esse ratio traditionis pretii, hoc enim simoniacum est. *Ibid. punct. 4. n. 1. & 2.*

67. Titulus redimendæ vexationis injustæ, seu ut alii loquuntur vexationis de facto, non de jure, excusat à crimine simoniæ tradentem aliquid temporale. Ita *cap. dilectus, de simonia*, Vexatio tamen injusta non excusat a simonia, dum pro ipsa tollenda traditur res spiritualis: sicut nec vexatio justa in re spirituali excusat tradentem pecuniam ad ipsam tollendam. *Ibid. punct. 5. n. 1. & seq.*

68. Adverte tamen vexationem in beneficiis illatam ab eo qui prodesse potest, non excusare tradentem pecuniam ad ipsam tollendam. Ideo si elector vexet me eligendo indignum simoniam committit redimendo talem vexationem: secus si tradam pecuniam subornanti & corruptenti electorem ne me ipsum eligat: nam tunc non datur pecunia, ut me ipsum eligat, sed ne damnum mihi inferat corrumpeudo electorem. Similiter simonia non committitur tradendo pecuniam illi qui per vim impedit meum concursum in beneficio: sicut neque etiam committitur redimendo pecunia injustam vexationem, qua quis injustè impeditur capere possessionem beneficii ad quod habet jus certum & non dubium. Idem dicendum in redemptione vexationis injustæ in ferendis vel auferendis censuris *Ibid. n. 4. & seq.*

69. Testi pecuniam tradens pro dicenda veritate, simoniam non committit: item electoribus volentibus hæreticum vel schismaticum, seu indignum eligere, aut inique impediens tradi potest pecunia ne illum eligant: secus si pecunia tradatur ut dignus vel dignior eligatur. Item Eucharistiam vel religionem conculcare volenti tradi potest pecunia, ne illas conculcet: reliquæ quoque extrahi possunt è manibus infidelium tradita pecunia; sic enim vindicatur & redimitur injusta vexatio, quæ Eucharistiæ, aut reliquis impendebat. *Ibid. n. 9. & seq.*

70. Adverte tamen non esse licitum per subornationem resistere

littere

sistere subornationi; ut si Caius muneribus vel importunitatibus precibus pervertat aliquos electores ad sui electionem, non licet mihi alios electores eadem ratione pervertere, aut eodem vehementius inducere, & in mei favorem pertrahere. *Ibid. num. 15.*

71. Consuetudo non est titulus sufficienter excusans acceptionem vel traditionem rei temporalis pro spirituali per modum pretii, quia hoc est intrinsecè malum & simoniacum contra jus naturale divinum, quod nulla consuetudine abrogari potest. Potest tamen consuetudo conferre jus ad majores proventus, saltem titulo sustentationis; modo hujusmodi consuetudo suspicionem aliquam simoniæ, vel turpis avaritiæ non præ se ferat. *Ibid. punct. 6. num. 1. & 2.*

Pœna contra simoniacos lata, & de ipsarum dispensatione.

72. Primo inducitur excommunicatio, dum simonia est confidentialis; quæ contingere solet in resignatione, collatione, electione, vel præsentatione, hoc animo ut beneficium vel fructus in totum vel in partem restituantur vel referantur ipsimet resignanti, conferenti vel præsentanti, aut alteri juxta ipsius electionem. Ad incurrendam hanc excommunicationem non est opus ut ista confidentia in pactum expressum deducatur, vel ut adsit ex parte utriusque, sed requiritur solum ut resignans cum hac spe resignet, & resignatarius illum resignantis animum animadvertat, etiamsi recipiens hunc animum non habeat. Unde beneficium recipiens aliquid in intentione recipiendi illud in confidentiam, non videtur affici excommunicatione, etiamsi alter ei beneficium resignet cum spe & confidentia; beneficiarius autem cui beneficium resignatur, cognoscere potest beneficium sibi in confidentiam resignati, ex conjecturis quibus adduci potest ad credendum beneficium sibi traditum in confidentiam. *Ibid. q. 7. punct. 1. & 2. n. 1. & seqq.*

73. Simonia confidentialis committitur, etiam dum conferens, præsentans, aut eligens ad beneficium, confidit quod beneficiarius resignabit beneficium juxta suam voluntatem, aut fructus, vel eorum partem sibi vel alteri tradet; & hoc verum est, etiamsi conferat, præsentet vel eligat personam aliquam dignam. *Ibid. num. 7.*

74. Simonia confidentialis inducit excommunicationem